

позиціонувати себе для досягнення довгострокового успіху. Шлях до стійкого успіху починається з тонкого розуміння джерел оборотного капіталу та їх стратегічного використання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Satish B. M., Rangarajan C. Working capital management and control. New Delhi: New Age International, 2003. 439 p.
2. Sources of Working Capital. Financial Lifelines for Business Success. *Linkedin*. 2024. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/sources-working-capital-financial-lifelines-business-success-pandit-pczgf> (дата звернення: 21.04.2024).
3. Pros and Cons of Working Capital Loans. *Electronica Finance Limited*. 2023. URL: <https://www.electronicafinance.com/blog/pros-and-cons-of-working-capital-loans/> (дата звернення: 21.04.2024).

Шевцова О. Й.

д-р екон. наук, професор,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

ФІНАНСОВА ІНФРАСТРУКТУРА ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

Вступ. Розвиток економіки країни забезпечується безперервним функціонуванням її фінансової інфраструктури. Фінансова інфраструктура охоплює всі фінансові інститути, ринки, інструменти та системи, які наповнюють фінансові ринки відповідними потоками грошових та інших фінансових активів. Вона включає банки, страхові компанії, фондові біржі, ринки грошових і капіталовкладень, фінансових посередників, платіжні системи, розрахунково-клірингові системи, регуляторні органи та інші фінансові установи й інструменти. Велика кількість різноманітних елементів фінансової інфраструктури потребує оцінки їх взаємодії та впливу на результати діяльності.

Мета роботи – на основі виявлення специфіки взаємодії між окремими сегментами фінансової інфраструктури економіки країни виявити сильні сторони цих процесів, а також можливості їх розвитку.

Основна частина. У межах фінансової інфраструктури розглянемо декілька її сегментів, які становлять сьогодні достатньо сформовані ринки, а саме ринок банківських послуг, фондовий ринок та ринок страхування. Певною мірою можливий розгляд і сектору небанківських фінансово-кредитних установ, але він є ще недостатньо розвиненим. Це може обмежити доступ до широкого спектру фінансових послуг для малих та середніх підприємств (МСП), які часто не мають можливостей отримати кредит у банківській системі. Також це може ускладнити доступ до фінансових послуг для населення, особливо в сільських та віддалених районах. Поки що вони не є достатньо фінансово стійкими, хоча стратегія Національ-

ного банку України «Фінансова фортеця» [1] націлена на довгострокову програму посилення стійких позицій учасників фінансових ринків.

Щодо банківської системи, то вона сьогодні в Україні має найміцніші позиції і адаптується до нових вимог цифрової економіки: змінюються послуги, взаємодія з клієнтами та структура банківської системи під впливом цифровізації. Національний банк України та Міністерство цифрової трансформації почали проєкт, спрямований на революцію у сфері обміну документами між банками, їх клієнтами та державними реєстрами [2]. Ця ініціатива стане ключовим кроком у забезпеченні зручності та доступності фінансових послуг для громадян.

Водночас у процесі взаємодії з іншими ринками в окремих банківських установах генеруються різні вже відомі та ще не ідентифіковані фінансові ризики.

До сильних сторін ринку банківських послуг можна віднести ліквідність, зручність та доступність для клієнтів, відносно гарантовану безпеку, широкий спектр послуг. Дійсно, банківські послуги зазвичай є дуже ліквідними, оскільки банки можуть швидко перетворювати банківські депозити в готівку або інші фінансові активи за запитом клієнтів. Це забезпечує високий рівень доступності до коштів для клієнтів у будь-який час. Вони є широко доступні через мережу філіалів, банкомати, онлайн-банкінг та мобільні додатки. Це робить їх дуже зручними для користувачів, особливо для звичайних операцій, як-от зняття готівки або переказ коштів.

Банківські установи зазвичай застосовують високі стандарти безпеки для зберігання та обробки фінансових активів своїх клієнтів. До того ж забезпечується додатковий рівень безпеки за наявності Фонду гарантування вкладів фізичних осіб [3].

Сильними сторонами фондового ринку можна назвати потенціал високих доходів, диверсифікацію портфелів активів, активне просування інновацій.

Діяльність на фондовому ринку може принести високі доходи, оскільки ціни акцій можуть зростати і дивіденди виплачуватися відповідно до успіху компаній. Фондовий ринок дає змогу інвесторам диверсифікувати свій портфель, розподіляючи ризики між різними видами активів та галузями. Це допомагає зменшити загальний ризик інвестицій, сприяє розвитку інноваційних компаній та галузей, оскільки інвестори шукають перспективні проєкти для інвестування. Інвестування на фондовому ринку надає інвесторам широкий вибір інструментів та стратегій, що дає змогу вибирати оптимальні рішення відповідно до своїх фінансових цілей.

Щодо сильних сторін страхового ринку, то визначимо такі: управління ризиками і захист від втрат, стимулювання інвестицій, можливість фінансування ризикованих проєктів. Страхові компанії забезпечують захист від фінансових втрат через ризики, як-от аварії, хвороби, стихійні лиха тощо. Це допомагає зменшувати

фінансові та економічні відповідальності. Страхові компанії можуть забезпечувати стимули для інвестування в різні галузі економіки, включно з інфраструктурними проєктами та іншими важливими ініціативами, а також можуть здійснювати фінансування ризикованих проєктів, що допомагає стимулювати інновації та розвиток важливих галузей. Водночас страхові компанії сприяють розвитку фінансових ринків через створення нових фінансових продуктів та послуг, спрямованих на зменшення ризиків.

Розглянуті сектори фінансової інфраструктури мають свою важливу роль у фінансовій системі та впливають на економічний розвиток. Банківський сектор забезпечує доступ до фінансових ресурсів та ліквідності, тоді як страховий ринок забезпечує захист від ризиків і сприяє стимулюванню інвестицій, а фондовий ринок пропонує потенційно високі доходи та можливості диверсифікації портфеля.

Банки, фондовий ринок і страхові компанії разом створюють потужну інфраструктуру для збору та розподілу фінансових ресурсів. Банки забезпечують кредитування підприємств і домогосподарств, фондовий ринок залучає інвестиції у корпоративні проєкти, а страхові компанії надають захист від ризиків. Ця взаємодія допомагає сприяти розвитку бізнесу, інновацій та економічного зростання. Фондовий ринок дає змогу банкам розширювати свій активний портфель та забезпечувати ліквідність. Банки та страхові компанії активно співпрацюють у моніторингу й оцінці ризиків, пов'язаних з кредитуванням, інвестуванням та страхуванням.

Висновки. Фінансова інфраструктура економіки країни є основою для розвитку ринкових відносин і взаємодії окремих складників реальної економіки та її фінансових секторів. Вона сприяє збалансованому розподілу фінансових ресурсів, підтримці конкуренції, стимулюванню інвестицій та забезпеченню стабільності, що важливо для досягнення сталого економічного зростання і процвітання. Кожен елемент фінансової інфраструктури має свою важливу роль у фінансовій системі для досягнення різних фінансових цілей інвесторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Фінансова фортеця України: НБУ презентував нову Стратегію, сфокусовану на спротиві російській агресії та відновленні країни. 2023. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/finansova-fortetsya-ukrayini-nbu-prezentuvav-novu-strategiyu-sfokuso-vanu-na-sprotivi-rosiyskiy-agresiyi-ta-vidnovlenni-krayini/> (дата звернення: 21.04.2024).
2. Процес отримання фінансових послуг для громадян стане ще простішим. 2024. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/protses-otrimannya-finansovih-poslug-dlya-gromadyan-stane-sche-prostishim/> (дата звернення: 21.04.2024).
3. Гарантії за банківськими вкладами громадян під час та після воєнного стану. 2024. URL: <https://www.fg.gov.ua/videos/garanti-za-bankivskimi-vkladami-gromadyan-pid-chas-ta-pislya-voynenogo-stanu.html/> (дата звернення: 21.04.2024).